

Wijziging van de Wet administratieve rechtspraak bedrijfsorganisatie, van de Wet op de Bedrijfsorganisatie en van de Landbouwwet

(Verzet tegen invordering bij dwangbevel van heffingen en retributies, als bedoeld in de Wet op de Bedrijfsorganisatie en van geldsommen en heffingen, als bedoeld in de Landbouwwet)

MEMORIE VAN TOELICHTING

Nr. 3

Artikel 140 van de Wet op de Bedrijfsorganisatie¹⁾ voorzagt dat „geschillen terzake van handelingen (van organen van een produkt-, een (hoofd)bedrijfschap, enz.), invordering bij dwangbevel daaronder begrepen” in beroep aan het scheidsgerecht voor het bedrijfsleven konden worden voorgelegd.

Deze — provisorische — regeling sloot aan bij het op grond van artikel 9 van het Organisatiebesluit Voedselvoorziening uitgevaardigde Besluit regeling invordering en verzet. Dit besluit kende echter een meer uitgewerkte regeling. Verzet, gericht tegen de rechtmatigheid van de vordering of tegen de hoegrootheid van het bedrag, moest volgens artikel 4 bij het scheidsgerecht voor de Voedselvoorziening worden ingesteld. Daarnaast bepaalde artikel 6, dat „verzet voor het overige” moest worden ingesteld door dagvaarding van de voorzitter van het betrokken lichaam voor de rechtbank.

De Wet Administratieve Rechtspraak Bedrijfsorganisatie²⁾, waarbij de provisorische regeling van artikel 140 van de Wet op de Bedrijfsorganisatie werd vervangen door een meer uitgewerkte, geeft geen bepalingen over geschillen terzake van de invordering bij dwangbevel. Dit kan tot tweeërlei conclusie leiden: De geschillen, die een zo vloeiende overloop hebben naar geschillen van burgerlijk recht, zijn aan de administratieve rechtspraak onttrokken. Anderzijds kan men ook uit de voor geschiedenis de conclusie trekken, dat de wetgever zonder meer in geschillen terzake van handelingen begrepen achtte die over invordering bij dwangbevel, zonder dat dit uitdrukkelijk wordt gezegd. Het een noch het ander is bevreemdend: het is ongewenst, dat de burgerlijke rechter zou oordelen over het fond van de zaak, die aanleiding gaf tot uitvaardiging van een dwangbevel; het is echter ook ongewenst, dat de administratieve rechter oordeelt over geschillen terzake van invordering, welke b.v. voortvloeien uit aanspraken van derden.

Tot dusver heeft de praktijk geen moeilijkheden opgeleverd. Toch achten de ondergetekenden het gewenst, dat bij de wet een nadere precisering wordt gegeven, waardoor met name ook geschillen over rechtsmacht worden vermeden.

Tegen het besluit, waarbij een heffing is opgelegd of een retributie wordt geheven, en ook tegen het daarin genoemde bedrag van deze heffing of retributie heeft reeds beroep openstaan gedurende 30 dagen na de dag, waarop dit besluit medegedeeld, uitgereikt of verzonden is. Het zou niet juist zijn de schuldenaar, die verzuimd heeft van deze beroepsmogelijkheid gebruik te maken en wiens enige reactie op de aanslag is geweest, niet betalen, nog eens de gelegenheid te geven tegen deze aanslag in beroep te komen, als de invordering bij dwangbevel hem tot het besef doet komen, „dat het werkelijk ernst is”.

Het verzet van de schuldenaar tegen invordering bij dwangbevel zal zich daarom moeten beperken tot het feit van de invordering, b.v. op grond van de stelling, dat het in te vorderen bedrag reeds geheel of gedeeltelijk is betaald. Het is duidelijk, dat, aldus beperkt, dit verzet een aangelegenheid

wordt, welke op grond van artikel 167 van de Grondwet behoort tot de kennisneming van de burgerlijke rechter.

Behalve het verzet van de schuldenaar kan er tegen invordering bij dwangbevel verzet komen van derden, die menen recht te kunnen doen gelden op de bij de invordering in beslag genomen goederen, of op een deel daarvan. Ook dit verzet moet op grond van artikel 167 van de Grondwet door de burgerlijke rechter worden behandeld.

Om te voorkomen, dat de schuldenaar op grond van het bepaalde in artikel 4, tweede lid, sub *a*, van de Wet op de administratieve rechtspraak bedrijfsorganisatie toch het College van beroep voor het bedrijfsleven adieert met een beroepschrift tegen het besluit tot invordering bij dwangbevel, wordt in bijgaand wetsontwerp voorgesteld deze besluiten met zoveel woorden uit te sluiten van de mogelijkheid van beroep op dit College.

Artikel 127 van de Wet op de Bedrijfsorganisatie en artikel 49 van de Landbouwwet¹⁾ zijn aangevuld met enkele bepalingen, regelende het verzet tegen invordering bij dwangbevel. Hierbij heeft artikel 15 van de Wet op de invordering van 's Rijks belastingen (wet van 22 mei 1845, *Stb.* 22) tot richtsnoer gediend.

Op enkele punten is van de daarin vervatte regeling afgeweken: de dagvaarding tot verzet moet worden uitgebracht aan het executerende lichaam zelf en niet aan de functionaris, die het dwangbevel heeft uitgevaardigd; als forum is gekozen de rechtbank van het arrondissement, waarin de woonplaats van de debiteur is gelegen, en niet die van het arrondissement van de zetel van het executerende lichaam; stuiting van de aanvang of voortzetting van de tenuitvoerlegging van het dwangbevel kan niet alleen gevraagd worden in kort geding voor de president van de bevoegde rechtbank, maar ook bij incidentele eis in de loop van de verzetsprocedure. De eerste afwijking betekent, dat het proces gevoerd wordt tegen de materiele partij, die eventueel ook in de kosten van het geding kan worden veroordeeld. De keuze van het forum is gegrond op de overweging, dat het niet juist zou zijn, de debiteur, die bona fide verzet aantekent, te belasten met de kosten van een reis naar of vertegenwoordiging in de plaats van het centrale forum. Wat betreft de wijze, waarop stuiting van de tenuitvoerlegging kan worden gevraagd, zij opgemerkt, dat dit veelal wel zal geschieden in kort geding voor de president van de rechtbank, aangezien aldus op de kortst mogelijke termijn de voorziening kan worden verkregen. De mogelijkheid, de stuiting bij incidentele eis te vragen in de loop van de verzetsprocedure, ware echter niet uit te sluiten.

De voorgestelde regelingen maken het in verband met het derde lid van artikel 4 van de Wet op de administratieve rechtspraak bedrijfsorganisatie overbodig in het tweede lid, sub *b*, van dat artikel de handelingen tot invordering bij dwangbevel met name uit te zonderen van beroep op het College van Beroep voor het Bedrijfsleven.

Verder zijn nog enkele andere wijzigingen voorgesteld.

In de praktijk is namelijk gebleken, dat de uitoefening van de bevoegdheid, in het eerste lid van artikel 127 van de Wet

¹⁾ *Stb.* 1950, K 22, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 24 december 1959, *Stb.* 501.

²⁾ *Stb.* 1954, 416, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 20 mei 1955, *Stb.* 206.

¹⁾ *Stb.* 1957, 342.

op de Bedrijfsorganisatie toegekend aan de besturen der bedrijfslichamen, vrijwel overal is gedelegeerd aan de voorzitter van het betrokken lichaam. De Colleges zelf bleken hiervoor niet de meest geschikte organen te zijn. Om deze praktijk te codificeren, wordt voorgesteld in het eerste lid van artikel 127 van de Wet op de Bedrijfsorganisatie „Het Bestuur” te vervangen door „De voorzitter”.

In het voorgestelde nieuwe tweede lid van artikel 127 van de Wet op de Bedrijfsorganisatie is opgenomen de inhoud van het Koninklijk besluit van 8 februari 1955 (*Stb.* 1955, 64). De tweede volzin van het bestaande eerste lid kan in verband hiermee vervallen. Aangezien gebleken is, dat de verzending van de aanmaning per aangetekende brief, zoals in bovengenoemd Koninklijk besluit is voorgeschreven, voor veel bedrijfslichamen grote administratieve moeilijkheden medebrengt, wordt voorgesteld, deze formaliteit, evenals dit bij voorbeeld bij 's Rijks belastingen is geschied, te laten vervallen.

Over een vergoeding van de kosten der aanmaning behoeft in de wet niet te worden gesproken. De bedrijfslichamen zijn vrij deze kosten voor eigen rekening te nemen, dan wel hiervoor krachtens artikel 126 der wet een retributie te heffen.

Het spreekt wel vanzelf, dat overeenkomstige wijzigingen zijn aangebracht in artikel 49 van de Landbouwwet.

De Minister van Justitie,

A. C. W. BEERMAN.

De Staatssecretaris van Algemene Zaken,

N. SCHMELZER.

De Minister van Landbouw en Visserij,

V. G. M. MARIJNEN.